

ЛОЗІВСЬКИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Творча робота
«Віковий ценз виборців в Україні:
чи потребує змін?»**

*Волокітін Нікіта Сергійович,
здобувач освіти третього курсу*

М.Лозова

Віковий ценз - офіційне вікове обмеження виборчого права громадян.

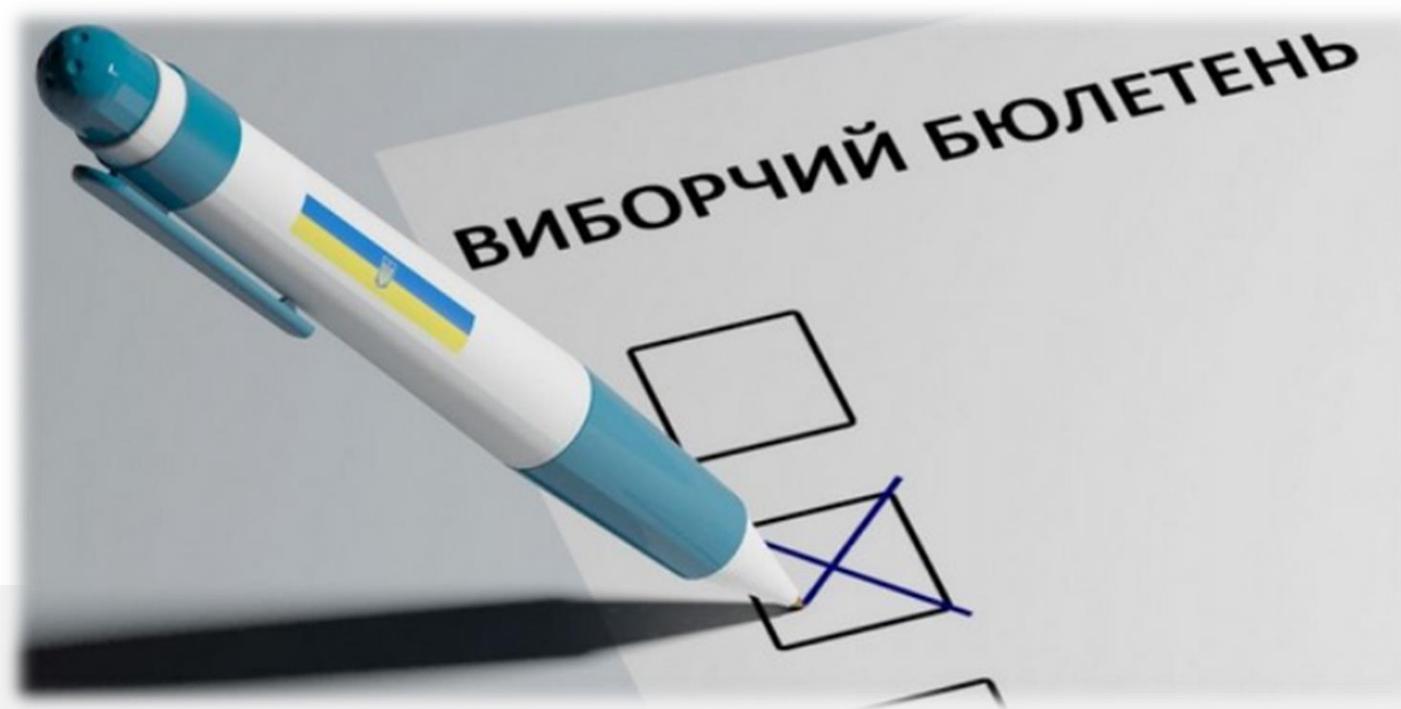
Володіння правом голосу передбачає, що виборець спроможний мати свою думку з політичних питань і висловлювати її.

Вважається, що така здатність формується з настанням повноліття.

Вік сьогодні становить головний виборчий ценз.

Активне виборче право - право громадян голосувати на виборах (обирати). Вік надання активного виборчого права звичайно встановлюється Конституцією.

Пасивне виборче право - право громадянина бути обраним.

ПІДХОДИ ДО ВІКОВОГО ЦЕНЗУ КРАЇН СВІТУ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ

18

До прийняття в 1971 році 26-ї

Поправки до Конституції,

ПРАВО ГОЛОСУВАТИ

на федеральних виборах мали

люди, які досягли 21 року.

До 1920 року, коли була

прийнята 19-а Поправка,

ГОЛОСУВАТИ МОГЛИ ТІЛЬКИ

чоловіки старше 21 років.

Пасивне виборче право:

вікові обмеження (мінімальні) для ключових посад за

Конституцією **США:**

Президент та віце-президент: 35 років

Сенатори: 30 років.

Члени Палати представників: 25 років

Для місцевих виборів, вікові обмеження (пасивне в.п.) можуть відрізнятися і встановлюються законодавством відповідного штату або місцевої влади.

Британський уряд у 2025 році планує надати 16-річним право голосу на всіх виборах у Сполученому Королівстві в рамках масштабної реформи демократичної системи країни.

На виборах до нижньої палати парламенту **Великої Британії** віковий ценз для **активного виборчого права** становить 18 років (з 1969 року), для **пасивного** - 21 рік,

У **ФРАНЦІЇ** право брати участь у виборах з 18 років було встановлено в 1981 році.

За винятком виборів у сенат, для яких існує колегія виборців, виборцями є громадяни Франції віком від 18 років, зареєстровані у виборчих списках. Люди автоматично стають на облік після досягнення 18 років. На муніципальних і європейських, але не національних виборах у Франції можуть голосувати громадяни інших країн Європейського Союзу віком від 18 років. Реєстрація не є обов'язковою, але відсутність реєстрації виключає можливість голосування.

Тільки громадяни, зареєстровані як виборці, можуть балотуватися на державні посади у Франції

Guadeloupe

Martinique

Guyane

La Réunion

Saint-Pierre-et-Miquelon

Mayotte

Saint-Barthélemy et Saint-Martin

Wallis-et-Futuna Polynésie française

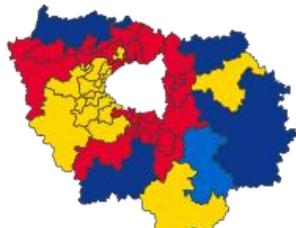
Nouvelle-Calédonie

Français établis hors de France

Grande couronne

Marseille

Bordeaux

Petite couronne

Nice

Toulouse

Paris

Strasbourg

Lyon

Lille

Nantes

Пасивне право
- з 23 років.

НІМЕЦЬКИЙ БУНДЕСТАГ обирається терміном чотири роки шляхом вільних, таємних і прямих виборів громадянами, які досягли 18-річного віку.

У Німеччині проводяться різні вибори:

Вибори до Бундестагу

Вибори до земельних парламентів
(Landtagswahlen)

Місцеві вибори (Kommunalwahlen)

Вибори до Європарламенту
(Europawahlen)

Не всі люди, які проживають у Німеччині, мають право голосу.

Головна умова - наявність німецького громадянства.

Однак на місцевих виборах та виборах до Європарламенту право голосу мають також громадяни країн ЄС.

На виборах до земельних парламентів (Landtagswahlen) голосувати можуть усі громадяни Німеччини віком від 18 років.

Однак у деяких федеральних землях – Бранденбурзі, Шлезвіг-Гольштейні, Бремені, Баден-Вюртемберзі, Мекленбурзі-Передній Померанії та Гамбурзі – право голосу мають вже 16-річні громадяни.

Пасивне в.п.: Кандидатом на виборах може стати кожен громадянин Німеччини, якому виповнилося 18 років. Винятком є вибори до земельного парламенту в Гессені - тут мінімальний вік для кандидатів становить 21 рік.

В **АВСТРІЇ** вік виборців для участі у виборах до Національнрату (Національної ради), нижньої палати парламенту, та на місцевих виборах, становить 16 років (з 2008 року).

Для участі у виборах до Федеральної ради (Бундесрату), верхньої палати парламенту, вік виборців становить 16 років, оскільки депутати обираються ландтагами (парламентами) земель.

16

Пасивне в.п. (право бути обраним) залежить від рівня виборів:

На місцевому та земельному рівні: 18 років - мінімальний вік для балотування в місцеві органи влади та ландтаги (земельні парламенти).

Національна рада (Nationalrat): 18 років - мінімальний вік для балотування до парламенту (нижня палата).

Федеральний президент: 35 років - мінімальний вік для обрання на посаду президента Австрії.

Активне виборче право в ГРЕЦІЇ (право голосувати):
17 років - громадяни Греції отримують право голосу з **1 січня**
того року, коли їм виповнюється 17 (якщо вибори відбуваються
до дня народження, але в рік досягнення 17 - право вже
надається).

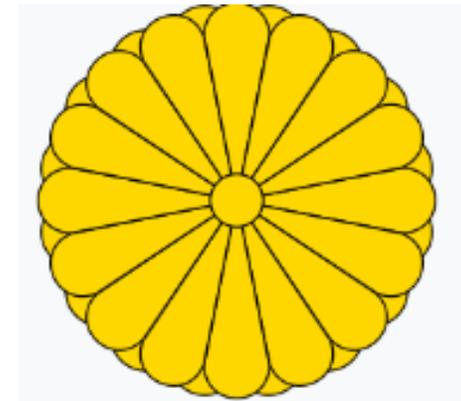
Пасивне виборче право (право бути обраним):
21 рік - мінімальний вік для балотування до парламенту.
35 років - для обрання президентом.

Виборче право в **ЯПОНІ**
надається японським громадянам,
які досягли 20 років.

Згідно із законом про вибори 1925 року активне виборче право в Японії мали чоловіки, які досягли 25-річного віку. Пасивне в.п. для них наступало після досягнення 30 років.

Пасивне в.п.: 25 років при виборах в Палату Представників, префектурні і муніципальні законодавчі асамблеї, 30 років під час виборів в Палату Радників, Голови префектур.

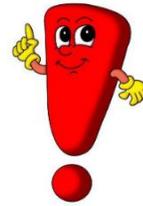
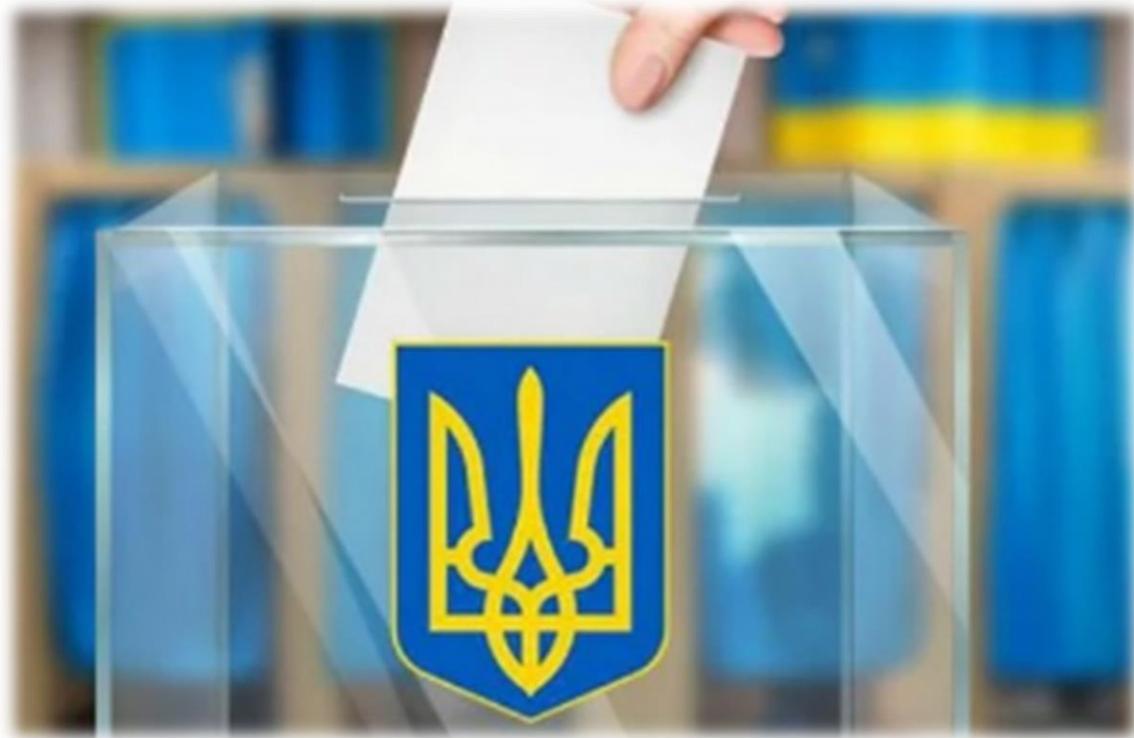

В **УКРАЇНІ** право обирати до органів влади мають усі її громадяни, яким на день голосування виповнилося 18 років.

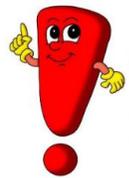
Бути обраним народним депутатом України - ті, хто на день виборів досяг 21 року.
Президентом України може бути обраний громадянин України, який досяг 35 років.

Передбачений вісімнадцятирічний вік (на день виборів) виборця встановлений безпосередньо Конституцією України (ст. 70).

Це зумовлено тим, що саме з настанням зазначеного віку чинне законодавство України (зокрема Цивільний кодекс України) пов'язує набуття особою **повної дієздатності, тобто здатності особи самій і на власний розсуд розпоряджатися своїми правами і нести відповідальність за вчинені дії.**

Такий вік вважається достатнім для того, щоб **приймати обґрунтовані й усвідомлені рішення**, які реалізуються в ході голосування, про делегування своєї влади своїм представникам.

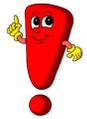
«ЗА» та «ПРОТИ» зміни вікового цензу **ВИБОРЦЯ** в Україні

Питання вікового цензу виборців в Україні - актуальна тема, яка має **СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ТА ЕТИЧНИЙ ВИМІР.**

В суспільстві є думка, що не всі 16-17-річні мають достатньо знань і досвіду для зваженого вибору, тому зниження віку може створити **етичну загрозу маніпуляцій.**

АКТИВНІСТЬ МОЛОДИ

Сучасні 16-17-річні - це покоління, що виросло вже в епоху цифрових технологій. Вони часто обізнані з політикою, мають чіткі громадянські позиції й беруть участь у протестах, акціях, волонтерській діяльності.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Із 16 років можна працювати офіційно (!важливий момент - із сплатою податків), нести кримінальну відповідальність за певні види злочинів тощо.

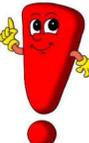

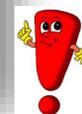

Вибори - один з головних механізмів **самовираження та самовизначення** особистості, як громадянина.

Забороняти молоді впливати на політику - це **ЕТИЧНЕ ОБМЕЖЕННЯ ЇХНЬОГО ГОЛОСУ** та участі в майбутньому країни.

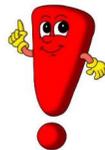
 СТАРШІ ПОКОЛІННЯ ВИЗНАЧАЮТЬ ПОЛІТИКУ, ЯКА ВПЛИВАЄ НА МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, зокрема питання клімату, освіти, цифрової трансформації тощо. Етично правильним є залучення молоді до рішень, які **торкаються їхнього майбутнього**.

Але, надмірна вага голосів молоді без життєвого досвіду може порушити **БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ ПОКОЛІНЬ**.

ЗАХИСТ ВІД МАНІПУЛЯЦІЙ

Є гіпотеза про те, що молодь, особливо до 18 років, часто більш вразлива до інформаційного впливу, популізму та соціальних мереж. Це створює дилему: чи не стане їхній голос інструментом у чужих руках?

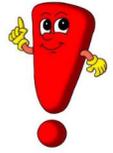

СУСПІЛЬНА ДОВІРА

Коли молодь відчуває, що її чують - зростає довіра, участь і політична активність.

ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ КРАЇН СВІТУ

Австрія (з 16 років на всіх рівнях),

Німеччина (на місцевих виборах),

Швейцарія (у деяких кантонах) - успішно запровадили зниження вікового цензу,

Бразилія, Аргентина – участь у виборах добровільна (з 16 років до 18 років).

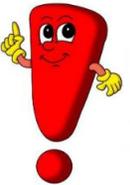

Отже, питання зміни вікового цензу виборців в Україні потребує **грунтовного наукового дослідження та всенародного обговорення.**

Зміна віку виборця - виправдане, якщо **БУДЕ супроводжуватися:**

- ✓ **якісною, ґрунтовною політичною, громадянською освітою молоді, активною політичною соціалізацією;**
- ✓ **інформаційною безпекою, формуванням у молоді компетентностей протистояння маніпуляціям;**
- ✓ **поступовим впровадженням зниження вікового цензу (наприклад, спочатку на місцевому рівні, застосовуючи моделі виборчого процесу країн світу) або запровадження добровільної участі у виборах до 18 років.**

З огляду на вищезазначене, зміна вікового цензу полягає не в простому «дати або не дати право голосу», а в **СТВОРЕННІ УМОВ**, за яких це право стане **СВІДОМИМ І ВІДПОВІДАЛЬНИМ.**

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Американський виборець: колективний портрет. Вебсайт Голос Америки.

Режим доступу: <https://www.holosameryky.com/a/usa-voter-portrait/1535528.html>

2. Віковий ценз. Вебсайт Вікіпедія.

Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B7

3. Виборча система Німеччині. Вебсайт Handbookgermany.

Режим доступу: <https://handbookgermany.de/uk/elections>

4. Місцеві вибори у світі: голосують іноземці та ті, кому за 16. Вебсайт РАДА.

Режим доступу: <https://rada.oporaua.org/analitika/a-iaak-u-nykh/7447-mistsevi-vibori-u-sviti-golosuyut-inozemtsi-ta-ti-komu-16>

5. Парламент та партії. Вебсайт Факти про Німеччину.

Режим доступу: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/ru/politika-germaniya/parlament-i-partii>

6. Токарева Н.М. Основи вікової психології: навчально-методичний посібник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне – Кривий Ріг, 2013 – 283 с.